

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

"1/2" 1 " 60 "

"1/4" — " 90 "

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

"1/2" 3 "

— 0 —

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE
se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

Statul, Biserica și Școala.

Una dintre hotărârile mai de frunte ale sinodului arhiepiscopozan din Sibiu, încheiat săptămâna trecută, este aceea care îndatorește consistorul metropolitan, ca în numele bisericii rom. gr. or. întregi să facă reprezentațiune la guvern împotriva ordinului nr. 72.000 al ministrului Lukács, și în contra acelei pretensiuni neîntemeiate, care cere a se propune în limba maghiară până și religiunea. După cum am spus și în numărul trecut lupta pentru școală și pentru limba română în școlile confessionale și în propunerea religiunii, chiar și la școlile de stat, ține încă și va deveni din ce în ce mai aspră. Reprezentațiuni în chestiunea aceasta au făcut și consistoriile dieceselor unite cu Roma, ear în cauza propunerii religiunii în limba română a făcut și episcopatul bisericii noastre gr.-cat. o reprezentațiune colectivă.

În aceasta stare a lucrurilor, când mândouă bisericele românești din țară, luptă paralel pentru acelaș drept — cum am mai pomenit — este de însemnătate a ști că pe partea noastră este și doctrina bisericii catolice, mărturisită chiar și în Ungaria, unde uneori cea ce nu convine șovinismului național se retace sau se ascunde, fie măcar chiar ordin dela Roma. Am amintit în nrul trecut despre cartea dlui Sarmaságh Géza, inspectorul școlilor cat. din Nyitra, carte premiata de universitatea reg. din Budapesta. De atunci a eșit la iveală și pastorală Episcopului dela Vác, contele Csáky, care cu da-

mul de 15 Ianuarie n. 1906 îndeamnă preoțimea să apere din toate puterile școlile confessionale, și să nu să învoiască la introducerea școlilor de stat.

»Unirea« a publicat în întregime pastorală apostolicului episcop, și noi îndemnăm pe preoții nostri să o cetească cu toată grijea și să o socotească obligatoare și pentru noi. Cât pentru cartea lui Sarmaságh noi vom da în cele următoare partea care ne interesează mai mult din ea, în nădejdea că facem un bun serviciu cauzei noastre drepte.

Eată în traducere fidelă partea ce ne interesează și care va urma în mai mulți numeri.

* * *

Statul numai atunci își poate îndeplini cea dintâi datorință a sa, apărarea drepturilor singuraticelor straturi sociale, dacă se susține, se apără pe sine însuși și își poate desfășura activitatea sa între marginile de drept.

Pentru aceea, abstrăgând aici dela dato-

miri ce năzbătie mai croiește, de să crepi de năcaz. Ba te trezești, de multe ori că se incăieră frumușel.

Și femeia tot nu se plânge. Ii împacă cum poate, directă 'noace, togmește dincolo și pe când se cade, tot isprăvește cu ei.

Ar putea să-și cheme fata lelea Marie, dar pe ea n'o poți rupe dela treburile ei.

Repede-te fată, la fântână după apă, vezi de cele găini, nu lăsa porcii să-i scape ciurda, învirte-te de fă asta, fă ceia.

Ș'apoi de altfel are ea și altele de făcut. Va merge și ea la biserică, și trebuie să se gate.

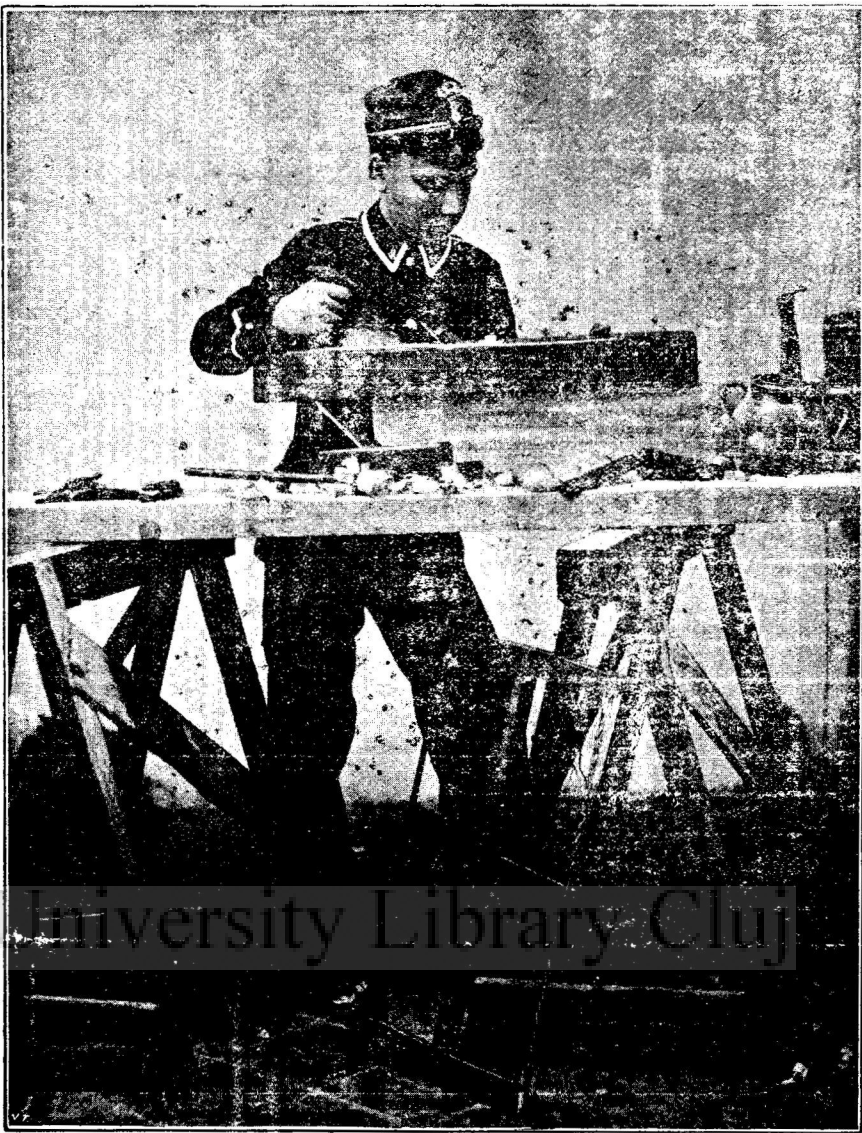
— Griji că ți-or trece flăcăii pe la poartă și le trăbue pene în pălărie. Și ia încumetă-e, de nu le fă pe plac, de ți dor să apeși laița toată ziulica...

Șoldanii de copii, s'or mai ostolat acum, iar unii imbujorați la față, sorb aerul reavăn înflorind ulița.

Nenea Gligor, gospodar de frunte — om de omenie și curator la biserică — inviorat de aerul proaspăt, a mântuit cu vitele. Acum vine în casă, curatoriu și cu copii frumoși și buni, și-și vede de sine.

— Imi caută, Marie, chiar hainele celea mai alese, că azi după sfânta slujbă avem adunare pintru biserică. Vin și doi domni dela Vlădicie să vadă cum stăm cu bunu bisericii. — Da, ce comedie ați făcut cu cele opinci de le-ați întins cât îi casa?

— Ia împelițații cei de copii, bată-i binele să-i bată, că nu-i mai ostoiaie sfântu de cum să școală, fără las de nu-mi dau de cap. Asta numa

Lucrul nobilitează.

rința de apărare față de alte state și față de atacurile din afară, chiar și între granițele proprii are datorințe față de sine însuși, căci și de aci poate fi primejduit.

Și sunt mulți aceia, cari sub titlul acesta pretind pe sama statului chiar și dreptul

Anuța a făcut-o, că ceialaltii, cum i-am îmbrăcat or și luat-o pe horaiță. Te miri unde-i acuma că eu în casă o știam.

— Iată-mă-mai! Ni mamă!

— O mâncate-ar mama, toată, da acolo-mi erai? O copiliță, grăsuță, durdulie, tată-so în picioare. Iese desub pat, cu un picior gol, și cu celalalt bondrojit în o opincă de a tată-său, cu curelele tiriș, de abia îl trage.

— Așa Aniță, draga tatii, fată voinică ce ești! Hai la tuțu, să te pupe odată. Așa vezi! Încă una.

— Lasă copila și vezi de te gată, mări o-mule, că parecă trage și bate toaca. Acum întră.

...Graiul de aramă al clopotelor, plutește lin, în o auire limpede, dulce, deasupra satului poleit în lumină. Depărtările răzbite de dangătul grăbit, înfiripă un murmur melodios, ce se înalță spre albastrimea văzduhului, ca o rugăciune caldă către Atotputernicul. Întreg cuprinsul, — sub lumina puternică a soarelui mai luminos parcă și el, — încinge brăie, verzi și albastre.

În marginea satului, spre răsărit, biserică își înalță greoiu trupul de bărne negrite, — ca o mucenică cuvioasă. Din turnul subțire, din vârful căruia țîșnește drept în sus, semn sfânt — crucea — curge încă dangătul plin, sflederind cuprinsul și vestind marea sărbătoare

Satul prinde viață.

Ulița curățică, ce se desprinde din inima satului — din drumul mare, trece pe lângă porți gospodărești — încrestate cu flori de mâni meștere — și îndeamnă poporul evlavios spre tinda bisericii.

Și iată, la glasul întii al clopotului, la por-

FOIȚA RĂVAȘULUI

DELA NOI.

— Sărbătoare. —

Dimineață. Zările rănite de roșul focos, ivit peste spatele Leurii, dezvălesc vederii verdeața tină. Ată subțiri de diamant, se desprind sfioase din caerul însângerat, răzbat văzduhul în curmeziș, sflederesc ceața fumurie adurmită deasupra satului, îndemnându-o să-și vadă de cale. Cășile străjuite de pomi în floare, răsar în rumeneala dimineții, arătându-și pereții albi, primeniți de sărbătoare.

O rază de soare, voinică, se fură prin un colț de fereastră, la nenea Gligor în casă. Și să vezi, parcă, are gând rău, digerata! Vrea să apuce copii în așternut, să-i deie de rușine. Dar pas, de te prinde cu hoțomanii de copii. Is numa de o șchioapă, ținții naibii, și nu-le ajunge fața cășii de pe acum. Abia să învărte lelea Marie pintre ei. Măcar zău, acum în zi de sărbătoare, când atâtea trebi încurcă pe o gospodină, n'ar strica, de i-ar vedea soarele, ochind peste poartă. Ba dacă se școală barăm de sar ogol, în vre un colț, ce bine le-ar sta. De unde foc să facă așa! Umblă tuspătru — doi feciorași și doue fetițe — ca vârcolacii uuma'ncămășuțe, cu păru vâlvoi și năspălați, Lelea Marie umblă după ei, să-i spele, să-i gătească, ei nici habar. Pe unul îl încalță naiba, cu opincile tată-său, — lăpădate de cu sară — pe altul îl bagă binele, pe sub masă după pisoi, de dă de năcaz, o fetiță a ajuns la rând să se spele și nu vrea, să teme de săpun, și ceteră, ceialaltă mititică te

exclusiv la instrucțiune și educațiune, fiindcă, — după ei — statul numai astfel poate asigura:

- 1) unitatea națională,
- 2) simțul patriotic național; care sunt de lipsă pentru existența sa;
- 3) numai așa se poate apăra contra doctri- nelor revoluționare, cari combat existența statului;
- 4) numai așa își poate crea funcționari buni și destul de mulți pentru deosebitele funcțiuni.

Să cercetăm pe rând, că aceste interese de stat îndreptățesc-o oare să monopolizeze instrucțiunea și educațiunea?

I. Titlul unității naționale.

Unitatea națională! Eacă argumentul cel dintâi și cel mai de căpetenie adus în interesul monopolului școlar și peste tot în interesul ori cărei instrucțiuni de stat. Guvernul, pressa, pedagogii, toți călăresc pe această mătură atunci, când pe lângă suprimarea *drepturilor singuraticelor confesiuni* pe terenul instrucțiunii, pretind pe sama statului tot mai mare influință și văzând cu ochii pregătesc incetinel și cu precauțiune terenul pentru statificarea tuturor școalelor.

Să vedem dar mai nainte de toate ce înțeleg ei sub *unitatea de stat*?

Oare de lipsă e, justă e, esecutabilă e și dacă da, să vedem oare numai prin monopolizarea școalelor se poate săvârși?

1. Originea argumentului unității naționale.

Bazat pe acest argument a introdus *Cousin* în *Francia* dreptul satutului în afaceri școlare. E aderent al instrucțiunii libere, dar consideră de un drept, care rezultă quasi de sine din natura statului, ca pe sama celorlalți factori statul să statorească marginile și condițiunile dreptului la instrucțiune și educațiune.

»Dreptul de a instrua — întreabă el — presupune oare un drept natural, cum bunăoară libertatea morală, personală și materială, pe care apoi legea numai îl declară, — sau este oare o atare îndreptățire comună, pe care numai singură legea o dă?... Este acesta un atare drept, a cărui eseriare e independentă de ori ce condițiune, sau este subordonat prescrip- telor legilor de stat?»

Și iacă cum răspunde *Cousin* la această întrebare:

»Precum probleme de mii de ori mai nevinovate sunt supuse unei controle mari și minuțioase, și trebuie să ne presteze garanție: pe basa deducțiunii dela mai mic la mai mare, cu atât mai vărtos sunt a se pretinde aceste garanții dela educațiune. Societatea, trebuie cu tot prețul să nizească într'acolo, ca fiitorii sei

tiță răsar, ici moșnegi gârboviți, cu plete colilii, sprijinind de abia lanțul anilor, colo mătușe, slăbite, aduse spre pamânt, cu nepoței neastim- părăți de mână.

Chemarea cadentată a toacei — tica-taca-tica-tica-taca... le trezește amintiri vechi din lumea mai bună, din care doar slujba domnului — spre care grăbesc acum cu suflete curate, bune — a mai rămas neschimbată pentru ei.

Bărbați în puterea vrăstei, neveste învălite, fete mari și codane răsăite, prinse în haine de jolj, înflorite cu mâna lor în arniciu și'n mătasă — aud și ei chemarea sfântă și trec pragul case, Domnului.

În biserică, sub boltirea învrăstată cu chipuri sfinte — patimile Domnului, mucenici, îngeri înfățișați în linii tari — plutește o evlavie curată, înălțătoare. Valuri aurii, de lumină se desprind din sfârcul luminilor, albe, înverigate cu roșu, și învăluie în o ciază gălbuie, străvăzăcioasă, mul- țimea credincioșilor.

În tăcerea adâncă, din altar, vorba trăgă- nată a popii Zaharie picură rar...

— Domnului să ne rugăm!

— Doamne îndură-te spre noi!

... Moș Ion diacu, din strana dreaptă, răs- punde mai limpede ca de altă dată. Glasul fe- ciorelnic a celor doi nepoți a popii — veniți dela învățătură pe sărbători — ajută bine pe moș Ion.

Poporul credincios, plin de evlavie, ascultă zmerit. Din când în când, mâinile înălțate la frunte pentru închinare, fac un fâșiit domol.

Slujba urmează înainte: cântările răsună înălțat, se prelungesc...

cetățeni să se instrueze astfel, ca la timpul său să trăească în o armonie cu ea, să-și ia partea din sentimentele involuntare, să-și ser- vească pre ori ce carieră cu folos, iar lor în- suși în pace și liniște, căci, societatea, care nu s'ar îngriji de aceasta, ar sămăna însași sămănta neliniștei și nemulțămirei, cari conduc la revolte».

Dreptul tatălui de familie nu e în contra- zicere cu acesta. Tatăl este acasă învățător, legislator, ba de multe-ori chiar și preot; dar măsura și scopul tot-dea-una le croește societatea. Căci, dacă ar trata rău cu copilul, dacă l'ar în- vâta la lucruri reprobabile, atunci, societatea re- voltată nu ar suferi așa ceva. Dacă deci și pute- rei părințești îi sunt puse oare cari margini chiar și în familie, cu atât este mai restrânsă această putere, când în locul școalei din casă vine la rând școala publică, unde părintele să întâlnește cu societatea, cu statul. Atunci el numai o parte din drepturi își mai reține, precând celelalte să transpun la stat. ¹⁾

Cousin, precum se vede deci, nu apăra într'atâta monopolul școalelor de stat, ci mai cu seamă pretinde numai controlarea exactă și drep- tul de a statori măsura pe seama școalelor; recu- noaște dreptul părintelui și astfel cu principiile sale se poate încă împăca și libertatea înștrucției.

Freudenburg ajunge, deși tot pe aceeaș basă, la alte conclusiuni.

»Dacă statul — zice el — luat în în- țelesul general al ființei sale, este chemat a reprezenta poporul ca pe un om în mare; dacă acest om în mare (*Mensch im Grossen*) se presupune prin aceea, că poporul se procrează și întregește pe sine însuși, din sine însuși, atât ma- terialmente, cât și spiritualmente, și că conceptele morale comune determină voința tuturor; dacă aceasta unitate spirituală atârnă mai cu samă dela aceea, că tineretul să fie educat și pro- movat într'aceasta: atunci în conceptul *stat* se cuprinde și ideea de educator» ²⁾

Freudenburg nu se mulțamește cu armonia gândirilor și a simțămintelor — ca *Cousin* — ci pretinde aceleași gândiri și simțăminte, sau în loc de spirit unitar, unitate spirituală națională. —

»Ar fi o contradicere — zice el mai de- parte — dacă statul ar presupune în cetățeni, un atare simțământ, care corespunde spiritului moral al legilor sale și ar măsura pedeapsă acolo, unde asta ar lipsi și lipsa s'ar esprima în fapte; ear el — statul — nu ar face sau

¹⁾ Vorbirea lui *Cousin* în camera ținută în șed din 22 Apr. 1894.

²⁾ *Freudenburg*, *Naturrecht aus dem Grunde der Ethik*. Leipzig 1860 pag. 475.

Priceasna cea nouă, adusă dela școlile vlădiciei, de cei doi domnișori, cântată lin, mîngăios, ridică frumșeța slujbii... Creștinii, în haine alese toți, cuprind cu ochi blânzi icoanele tăiate în iconostas...

...Părintele Zaharie, leagănă pășind rar, că- delnița învăluită în ceața plină de mirodenii...

...Moș Moisa, fătul, în altar, în un colț, cu capu adus puțin la vale, cu palmile cruce, e ca scobit în stan de peatră... Fâșiit de mâni, de în- chinare... murmur domol... vers melodios de cân- țăreți... din când în când vorba rară a părintelui Zaharie... și vestirea clopotului de ieșire... Apoi »stăpână primește rugăciunea șerbilor tăi și ne izbăvește pe noi, dintru toată nevoia și intrista- rea«. Și casa Domnului se golește, liniștea își în- cepe stăpânirea...

— »D-zeu să primească sfintele rugăciuni«. Și nemea Gligor intrând în casă, își descopere cununa de plete negre, așezându-se pe o laiță. Lelea Marie îi răspunde tot creștinește, pe cum s'a pomenit din străbuni.

— »Să primească D-zeu! O fi fost frumoasă slujbă, Gligore? Avem popă bun și știu că or cântat frumos domnișorii popii. — Intr'acea ușa se deschide grăbit și cei patru mititei năvălesc gălăgioși cu fețele înbușurate și cu mâinile pline de flori și se reped deauna la masă. Or simțit, hoțomanii mîncarea gata. Și-i veselie și bine.

A. Melin.

nu ar putea face nimic pentru plântarea și cultivarea acestui simțământ. Din contră, na- tura lucrului pretinde, ca statul să se îngrijască de educarea tineretului, ca așa cu atât mai puțin să pedepsească pe cei, adulți». El ar voi »ca școala prin concepte morale comune, să determine voința fiecăruia«. —

Freudenburg face deci din stat o formă de învățător de religione și morală.

Thiersch, apostolul școalelor medii neutrale, din Bavaria, zice:

»Veacul nostru se gândește despre religione altcum, decât veacurile trecute; aceea ce în- trecut stătea ca contrast față'n față, azi »prin interesele comune, prin dreptul comun este îm- preunat într'o unitate comună«.

În guvernarea țării pretinde o atare direc- tivă, care să nimicească controversele de cre- dință:

»Ori ce instituțiune și dispozițiune, care promovează aceasta unitate, unitatea adevărată a inimelor în interesul patriei și care delătură scisiunea bisericească, e o binefacere și e de lipsă; ori ce instituțiune, care nu ține cont de aceasta unitate, ba acolo unde este, o desface, este contrară spiritului legilor noastre, este inimică bunului de obște, ori cari ar fi cauzele inițiative» ³⁾

Jules Ferry, asemenea sub pretextul *unității naționale* ar fi voit să nimicească și acea liber- tate care fu eluptată decătră familie și biserică încă cu 30 de ani mai nainte:

»Noauă — zice el — ne trebuie unitate în libertate, dar să nu ne încredem în preținsele libertăți cari, periclitează *unitatea națională*. Aceasta libertate nu poate exista acolo unde vrea ca să facă două *Francii* din una și să facă din tinerețea franceză două partide, cari să nu poseadă una și aceeași idee nici despre trecutul, nici despre viitorul *Franciei*.« ⁴⁾

»E adevărat, că nu statul este creatorul copilului și sub acest titlu nu e a lui datorință și nu este al lui dreptul de creștere. Dar sta- tul pentru aceea există, ca să păstreze popo- rațiunii sale forma unui organism viu. Statul deci are dreptul și datorința de a forma ele- mentele din cari trebuie să se compună orga- nismul social. Căci, dacă aceste elemente se formează cu scopuri diferite și după principii diferite, nu vor fi capabile a forma o corpo- rațiune homogenă și a duce o viață comună. Apoi, aceasta unitate în credință și iubire nu poate fi, decât numai fructul unei și aceleiași instrucțiuni și educațiuni. Unitatea doctri- nelor și a simțămintelor crează în faptă unitatea națională. Pentru aceea, trăbue ca statul se facă el educația«. —

Oare drept au aceștia? — Oare înainte de toate îndreptățită este întemeierea unității națio- nale cu ajutorul monopolului școlar? Vom vedea!

Crestături.

— **D-I Coșbuc** se ocupă cu *limba cărților bi- sericești* (Viața lit. nr. 16.) Cercetează mai întâiu »Noul Testament« tipărit în Buc. la 1898 »după cel mai ales model«. Acesta e biblia de Buzău. În prefața aceleia se zice: »Dintre bibliile tipărite în limba noastră mai bine tălmăcită și mai luminată la înțeles este cea de Blaj: pe aceasta și noi am ales-o de a o retipări, dar »curățindu-se de oare cari ziceri neobicinuite în aceasta țeară și cunoscută numai la *frații noștrii ardeleni*. E supărător înse că tocmai fratele nostru ardelean află că »din punctul nostru de vedere dogmatic, n'ar fi tocmai cel mai ales model«. Și asta pentru motivul, că Biblia din Buzău ar fi un *compromis*. În ce privește textul, între Septuaginta grecească și Vulgata latinească. Recunoaște altfel și Coșbuc ceva bun, dar și aci cu rezervă supă- rătoare, zicând: »Negreșit biblia de Blaj e cea mai lim- pede tradusă și mai luminată la înțeles, fiindcă autra- dus'o bărbați cu o înaltă cultură literară, pe lângă cea teologică; dar fiindcă textul urmat de ea este acel latin al bibliiei de Vatican (fiind tradusă pentru Români uniți cu Roma) episcopul Filoteiu a alergat după doi iepuri și a voit să ție socoteală și de textul grecesc al Bibliei de Alexandria«. — Urmarea rea a nisuiței acesteia bune de a da un text de împăcare între *Resărit* și *Apus* o ilustrează cu un exemplu. Astfel: »au nu să vind doue

³⁾ *Thiersch*. — *Gelehrte Schul* 1. 2. 3. pag. 421.

⁴⁾ *Jules Ferry*. Vorbire ținută în senat la 5 Martie 1880.

+ Trimiteti 50 cruceri +

In marce postale. In schimb primiti 3 mustre fine, 6 mustre — 90 cruceri; 12 mustre — 1 fl. 70; 25 mustre — 3 fl. 40; pe langa un catalog ilustrat si o indrumare cum au sa se foloseasca diferiti articoli de gummi, francezi si americani, cari se capata dela 45 cr. pro duzina in sus. Cel mai mare deposit pentru tot felul de curiositati, pentru cele mai variate noutati. Se prepara ori ce fel de articoli de gummi. Cel mai eficient izvor de cumparare. Comandele sa se faca prin scrisoare. Trimiterea discretă. 4—26

H. Auer, deposit pentru articoli de gummi. Viena (Wien), IX/2. Nussdorferstrasse 4—15.

Biblioteca Despartamintului Cluj.

Nr. 1. »Ce sa facem?« Plan de lucrare intocmit pentru »Despartamintul Cluj« prin Dr. Amos Francu. Preţul 30 fil.

Nr. 2. »Ursu Broina«, povestire, de Dr. Elie Dăianu. Preţul 30 fil.

Pentru Cluj si imprejurul lui

Losuri

din casa de banca de tot norocoasa a lui Török A. és Tsa Bpest, VI., Teréz-körut 64/a

Se pot capata numai la noi cei subscrişi.

Tragerea pentru I. clasa va fi in 23 si 25 Mai a. c.

Preţurile losurilor de clasa I:

Table with 4 columns: 1/8 los, 1/4 los, 1/2 los, 1 los and their respective prices: 12 cor., 6 cor., 3 cor., 1.50 cor.

Cu deosebita stimă Ferenczy R. Mátyás Király-tér 20. Foltinek Aurél Emke-tér 9. Friedman Ábrám Korona kávéház. Hoy Karolin Wesselényi. M. u. 20. Keresztely Jenő Rudolf u. 67.

Norocul lui Török e neintrecut!

E fara pareche acel noroc, care se leaga de banca noastra. In timp scurt am platit mai mult de 25 millioane cor. castiguri pentru losuri; dintre acestea doua mai mari si anume:

De doua ori 600.000 cor. premiul principal

Cel mai mare 400.000 cor. premiu principal

Mai departe 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000. Mai multe de 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 si afara de acestea inca altele de 10.000, 5000, 3000, 2000 1000, 500 cor.

Deci recomand fiecaruia sa iee parte la cea mai apropiata tragere si sa-si cumpere un los dela banca noastra.

La tragerea aceasta a 18-a a loteriei noue ung. de clase se vor uage

125.000 losuri cu 62.500 castiguri in bani

si la olalta losuri in suma de 16 millioane 457.000 cor.

Rendelje meg a neve mellett alló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán megleti a ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjeji megvétele által egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Table listing names and numbers for the lottery draw.

Eventual cel mai mare castig 1,000.000 coroane

mai departe 1 premiu 600.000, 1 castig 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000. 13 a 15.000, 44 a 10.000 coroane si inca alte multe castiguri,

Preţurile losurilor de cl. I.

Table showing costs for different quantities of tickets (1/8, 1/4, 1/2, 1).

Losurile le trimitem cu rambursă sau trimiţând banii înainte.

Lista tragerilor oficioasă se trimite gratis.

Cumpărări de losuri originale să se facă indată, sau cel mult până in

15 Maiu n. a. c.

la banca noastra, fiindcă numerii norocoşi de mai sus trec iute.

TÖRÖK A. és Tsa

— Telegramă: — Török, Budapest. Casă de bancă, Budapesta. — Telegramă: — Török, Budapest. Cel mai mare birou pentru loteria de clase.

Biroul central: Teréz-körut 46/a

I. Filială: Váci-körut 4/a.

II. Filială: Muzem-körut 11/a.

Ilustrate cu port bănăţenesc se află de vânzare la »Tipografia Carmen« Cluj.

Scutit prin lege: ori ce imitaţiune şi reproducere oprită.

Necunoaşterea legii nu e scuză.

Judele: Osânditule, d-ta ți-ai prăpădit banii până la ultimul criţar, pe lucruri de nimica, deși trebuia să știi, ca ori și care, că numai balsamul și unsoarea Zentifolie a lui Thierry singur e un mijloc sigur, în toate cazurile precum dovedesc aceasta nenumărate scrisori de mulțămîță.

Pîritul: Durere m'am lăsat sedus de multe ori și am folosit mai mult balsamuri falsificate și mijloace nefolositoare, ce mi-s'au recomandat, ceea ce îmi pare rău din toată inima.

Judele: Necunoaşterea legii nu e scuză. Pentruce nu ți-ai procurat d-ta broșura cu dovezi nenumărate dela apotheca lui Thierry, ce se dă gratis.

Pîritul: Darere n'am știut nici asta.

Judele: Sub condițiunea, că vei procura-o aceasta dea astădă ești achitat pentru neglijința de a griji de sănătatea d-tale și a celor din casă. Peste tot în viitor să te ferești de ori ce lucruri falsificate și să ții tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Le-gile sanitare poftesc, ca să le ținem strict și ori ce călcare a lor se pedepsește aspru sau prin morb sau prin slăbiciune. Balsamul lui Thierry stă intru ajutorul omenirii bolnăvicioase și lecuiește ori ce boală. Și d-ta nu mai ai de suferit, dacă îl ții în casă în totdeauna și-l folosești.

Balsamul lui Thierry este un mijloc fără păreche contra tusei, catarului, durerii de pept, tuberculosei, a inflamații de gât, a răgușelii a bronchitei, a durerii de plămâni și de ficat, contra sgâr-ciurilor de stomac, a colicei, a perturbațiilor în rânză, și mai ales contra influenței. Preţul: 12 sticle mici sau 6 duple sau una mare cu patent 5 cor. franco.

Mein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek A. Thierry in Pregrado bei Seefeld-Sudeten.

Unsoarea Zentifolia a lui Thierry este un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamațiuni, boale de piept, orbanț, copturi, și umfături, buboae, vătămături, beșicături și ori ce boală de piele la prunci.

Această unsoare înmoaie și depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca țeruse, glăji, țanduri, nisip etc. fără durere, împiedică inveninarea de sînge și face superfluă ori ce operațiune împreună cu durere, Preţul la 2 dose francat 3 cor. 60.

Broșura cu miile scrisori de mulțămîță se trimite ori și căruia gratis și franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capătă la apotheca A. Thierry în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török și Dr. I. G. L. Egger în Budapesta, L. Verthes în Lugos. 10—26

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește asigurări pe viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Table comparing annual premium and dividends for different types of policies.

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

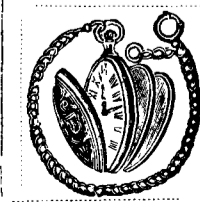
Filiala pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edinburg. (Anglia).

Bani mulți

vei cruța dacă vei cumpăra ceasuri, articoli de oțel instrumente musicale și tot felul de noutăți și lucruri trebuincioase, după preț curentul meu ce'l poți primi gratis și francat dela Casa de export P. Lust, Krakau. (Austria.)